

Het ETW-examen is de stip aan de horizon

In april volgden studenten van Helicon Eindhoven drie achtereenvolgende dagen een examentraining. Deze was bedoeld ter voorbereiding op het schoolexamen. Niet alle studenten deden hieraan mee, maar iedereen wil uiteindelijk *European tree worker* worden.

Auteur: Sylvia de Witt

7 min. leestijd

ACTUEEL

VTA-controle moeilijk onderdeel

De eerste dag kregen ze uitleg over het examen en over de eisen waaraan de gereedschappen, die ze zelf meebrachten, moesten voldoen. Daarnaast werd de theorie over klimmen en het vellen van bomen besproken. De tweede dag stond vooral in het teken van het planten van bomen en de kwaliteitseisen. Maar ook de begeleidingsnoei kwam aan bod.

Het moeilijkste onderdeel van deze drie dagen vond Kay Schepers de VTA-controles, die op de laatste dag werden behandeld. 'Het is lastig om tot een goede conclusie te komen. Er zijn namelijk veel verschillende inzichten. De één ziet het zo en de ander ziet het weer heel anders.'

Ook Hendrik Witzier vond de VTA-controles moeilijk. Hiervoor werd uitgegaan van twee bomen. 'Je moet echt je ogen openhouden en de boom als het ware kunnen lezen, wil je de gebreken goed op een rijtje krijgen. Een van de bomen die we hiervoor moesten controleren was goed; er zat geen risicofactor in. Maar een kleine els had een sterk verminderde conditie. Dat was ook te zien aan de bladmassa; die was flink aan het afnemen.'

'Je moet echt je ogen openhouden en de boom als het ware kunnen lezen, wil je de gebreken goed op een rijtje krijgen'

Kay Schepers heeft de drie dagen durende examentraining net achter de rug. Met zijn negentien jaar is hij de jongste van de klas. Hij was helemaal niet van plan om boomverzorging te worden, maar wilde eigenlijk de metaaltechniek of de horeca in. Soms beslist het lot echter anders en tijdens een scoutingweekend nam zijn beroepsleven een heel andere wending. 'Mijn huidige baas van Van Hoogstraten Boomverzorging in Gemert was er ook tijdens dat weekend. Hij vroeg me of ik nog werk zocht en of ik zin had om af en toe een keer mee te gaan. Dit beviel mij goed en zo ben ik het bomenvak in gerold.'

Volgens Kay Schepers had deze els misschien nog maar een levensverwachting van vijf jaar. 'Maar we zaten allemaal wel een beetje op dezelfde lijn: die boom was niet gezond.'

'En er zitten wel kosten aan om die boom gezond te maken', vult klasgenoot Hendrik Witzier aan. 'Dat moet je ook meenemen in je conclusie.'

Belangrijk om mee te doen

De 22-jarige Martijn Aarts, werkzaam bij Pius Floris Boomverzorging Vught, vond deze drie dagen zeer interessant. 'Juist ook om inzicht te krijgen in hoe

de examens zullen verlopen en wat er van je verwacht wordt. De examentraining is niet verplicht en het is aan jezelf of je wel of niet meedoet. Nu deden er zestien van de twintig leerlingen mee. Voor mij was het belangrijk om wél aan de examentraining mee te doen. Mezelf kennende vind ik het best spannend om zo'n examen in te gaan als ik niet weet wat er verwacht wordt, wat ze beoordelen en hoe ze beoordelen. Nu weet ik wat er op het programma staat, wat er van mij verwacht wordt en hoe zo'n dag eruitziet. Het examen is een mix van theorie en praktijk. Je bent vooral buiten bezig en je wordt beoordeeld op de theorie die je eraan koppelt.'

Twee simulaties

Luc Mennen, werkzaam bij Zoontjens Boomverzorging in Eindhoven, vond de examentraining heel leerzaam. 'Je krijgt een goed beeld van het examen en de twee simulaties voor het ETW-examen. De eerste simulatie die we krijgen gaat over begeleidingsnoei. Dat gaat over hoe jong aangeplante bomen langs de kant van de weg zodanig gestuurd en gesnoeid kunnen worden, dat ze goed kunnen groeien, maar geen belemmering vormen voor de omgeving. Bij de tweede simulatie gaat het om de keuze tussen een zware velling, het verplanten van een grote boom en een VTA-controle. Bij een zware velling moet je uitleggen met welke materialen en technieken je een grote boom veilig neer kan leggen. Bij een zware velling hoeft je niet te klimmen; je kunt de boom gewoon onderaan afzagen. Het ligt aan de situatie. Als de boom maar voor de helft kan vallen in een bepaalde omgeving, zul je hem eerst voor de helft moeten afbreken. Bij het verplanten van een grote boom word je over alle facetten van die klus bevraagd.'

Niet uit een boekje te leren

Sommige onderdelen, zoals sortimentskennis, kun je leren door daar zelf veel tijd in te steken, vindt Luc Mennen. Als je de stof goed bestudeerd hebt, dan zit het wel goed met de kennis. 'Maar zojuist hadden we het onderdeel boombeoordeling, en dan komt het toch meer op ervaring aan. Dat kun je niet uit een boekje leren; je moet alles goed beredeneren en terugvallen op eerdere ervaringen. Sommigen doen dat vaker in hun eigen werkomgeving, anderen minder vaak. Dan ga je kijken: wat heb ik eerder geleerd en wat niet? Dan kun je de vraag minder vaak met zekerheid beantwoorden, omdat je dit niet een-op-een uit een boekje hebt geleerd. We zijn nu twee jaar verder en dan is de ervaring eigenlijk nog maar minimaal.'

Corik Geurts

Mooie titel

Alle vier gaan ze na het schoolexamen ook op voor het ETW-examen, 'omdat dit door veel gemeentes en grote opdrachtgevers toch gevraagd wordt', meent Kai Schepers. 'De stof voor het schoolexamen en het ETW-examen is in grote lijnen hetzelfde. Het enige verschil is dat je bij het ETW-examen twee van de vier simulaties krijgt en bij het schoolexamen krijg je ze alle vier.'

Martijn Aarts gaat straks om dezelfde reden op voor het ETW-examen. Daarnaast vindt hij 'European tree worker' ook een mooie titel. 'Je bent dan toch iets wat het hoogst haalbare is op dit moment. Het ETW-examen wordt denk ik ook strenger beoordeeld dan het schoolexamen, omdat het op Europees niveau gehandhaafd moet worden.'

Is ergens anders in Europa werken ook iets wat trekt?

Martijn Aarts: 'Ik woon vlak bij de Belgische grens, dus voor mij is de stap naar het buitenland niet heel groot. Maar ik durf op dit moment nog niet te zeggen of ik ooit in het buitenland ga werken.'

Luc Mennen: Wij hebben al verschillende collega's die in Duitsland werken, bij Dortmund in de buurt. Voor mij is dat uiteindelijk ook de bedoeling. Niet dat ik permanent in Duitsland wil verblijven, maar af en toe een week zou mooi zijn. De bomen zijn daar veel groter en het bomenbestand is diverser. Een andere collega werkt momenteel in Hamburg en ik ben nu eigen contacten aan het opbouwen.'

Van het asfalt naar het groen

Het ETW-examen is voor Hendrik Witzier weliswaar het einddoel, maar hij heeft niet de behoefte om straks elders in Europa te gaan werken. 'Ik blijf het liefst in Nederland. Ik ben internationaal chauffeur geweest, dus ik heb al genoeg van het buitenland gezien. Ik wil lekker in de thuisomgeving blijven werken. Ik was toen nog vrijgezel en kon leuk geld verdienen, maar later kreeg ik een vrouw en kinderen en die wil ik toch vaker zien.'

Van het asfalt naar het groen, dat is nog eens een andere weg inslaan!

'Ja, inderdaad. Ik beschikte over de papieren om vrachtwagens te mogen besturen en bij de Nationale Bomenbank zochten ze een chauffeur. Zo ben ik daar ingestroomd. Ik had eerst niet zo

veel met bomen, maar het sloop er wel een beetje in. Nu ben ik boomverzorger/chauffeur. Ik bestuur af en toe nog wel eens een vrachtwagen, maar dan meer bij het inzetten van machines bij groeiplaatsverbeteringen.'

Schoolexamen in zonder training

Twan Joosten werkt, net als Martijn Aarts, bij Pius Floris Boomverzorging Vught in Haren. Hij heeft deze drie dagen echter niet meegedaan aan de examentraining. Dit had voornamelijk te maken met de kosten. 'Die waren zo hoog dat ik dacht: ik kan beter een keer zakken voor mijn ETW, dat is goedkoper.'

Het schoolexamen durft hij ook zonder training wel in te gaan, maar van het ETW-examen hoorde hij dat dit toch wel zwaar is.

Voordat hij als boomverzorger aan de slag ging, studeerde hij politicologie. Hij ging tijdens zijn studie werken bij Schouten & Nelissen, rondde tussentijds zijn studie af en bleef bij dat kantoor hangen. Door de crisis in 2009 nam de werkdruk daar echter zodanig toe, dat hij uiteindelijk besloot iets heel anders te gaan doen.

Twan Joosten

‘Nu weet ik wat er op het programma staat, wat er verwacht wordt en hoe zo’n examendag eruitziet’

SRT-klimtechniek

‘Ik denk veel na en dit werk vraagt volledige concentratie, waardoor er geen ruimte is om aan andere dingen te denken.’ Daarnaast werkte ook een vriend als boomverzorgder. Die leerde hem spelenderwijs klimmen en zo rolde hij dit vak in. Maar omdat hij toch veel kennis en ervaring miste, begon hij aan de Helicon-opleiding. ‘Een goede opleiding, hoewel ik vind dat de gastdocenten uit het veld nét wat actueler zijn. Ook mag er van mij nog meer worden aangeboden; zo leren wij bijvoorbeeld geen bomen afbreken met behulp van een telescoopkraan, wat nu veel wordt gedaan. Dat geldt eveneens voor de SRT-klimtechniek, die ergonomischer is. Ook gaan sommige dingen er in de praktijk vaak wat anders aan toe. Zo leer je op school dat je je netjes aan de regels moet houden, maar in de praktijk werkt het vaak toch net iets anders. Een collega van mij heeft zijn opleiding in België gevolgd en daar is het aanbod diverser. Er is meer aandacht voor de praktijk, ook met andere vakken, zoals het afbreken met kranen. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de opleidingskosten. Maar ik ben nog niks in de praktijk tegengekomen

Kay Schepers

dat ik niet op de opleiding heb gehad. Ik heb dus nog nooit voor verrassingen gestaan.’

Generale repetitie

Drie dagen examentraining, dan het schoolexamen en uiteindelijk het ETW-examen. Zo verloopt voor de meesten het traject. Het schoolexamen is ook echt een generale repetitie voor het ETW-examen, want inhoudelijk lijken de twee examens op elkaar. ‘En dat doen we niet voor niks’, zegt projectleider boomverzorging en boomtechnisch adviseur van Helicon Corik Geurts, ‘want dan kunnen de jongens zich daar al goed op focussen.’

De meeste bbl-trajecten leiden breed op, met een brede in- en uitstroom, zodat de jongens alle kanten op kunnen. Ook gaan ze één dag per week naar school. Helicon Eindhoven clustert de dagen echter in weken. ‘En dan hebben ze eens per vier, vijf weken een hele week opleiding. Dan zijn ze de rest van de weken volledig inzetbaar op de bedrijven.’

Helicon Apeldoorn doet dit anders. Die opleiding werkt sinds kort wél met een dag in de week school.

Getoetst op vakvaardigheid en veiligheidsaspecten

Maar beide Helicon-opleidingen zien het ETW-examen als stip aan de horizon: ‘Daar loodsen wij de jongens naartoe wat betreft kennis, benodigde certificering en achterliggende theorie. De opleiding heet ‘vakbekwaam boomverzorgers niveau 3’, maar ETW is waar we ons eigenlijk op richten. Deze examentraining is dus ook gericht op het examen ETW; de inrichting van het schoolexamen mbo-3 lijkt al veel op het ETW-examen. Klappendan dan wel met een hoogwerker snoeien in bomen, fungeren als grondman, je eigen werktuigen en gereedschap meebrengen en verzorgen, simulaties, VTA-controle, bomen afbreken, een plantenkennistoets: alles lijkt veel op wat ze ook voor het ETW-examen moeten doen. In die zin was

Martijn Aarts

Luc Mennen

deze examentraining belangrijk. Ik denk dat het voor het vakgebied belangrijk is om te zien hoe wij daarmee omgaan. De jongens worden ook daadwerkelijk getoetst op vakvaardigheid en kennis van veiligheidsaspecten. Natuurlijk is de achterliggende theorie belangrijk, maar het gaat toch vooral om de praktische toepassingen; een stuk vakmanschap waarmee ze in de praktijk vooruit kunnen en waarvan het werkveld de kwaliteit kent.’

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6715